

RESOLUCIÓN POLA QUE SE FORMULA O INFORME AMBIENTAL ESTRATÉXICO DO PROXECTO DE INTERESE AUTONÓMICO PARA A AMPLIACIÓN DO PARQUE EMPRESARIAL DE PALAS DE REI (FASE III)

Promotor: Xestión do Solo de Galicia XESTUR, S.A.
Expediente: 2021AAE2561

O Servizo de Avaliación Ambiental de Plans e Programas, da Subdirección Xeral de Avaliación Ambiental, formulou a seguinte proposta:

ANTECEDENTES

1. A modificación puntual núm.1 do Plan sectorial de ordenación de áreas empresariais de Galicia, aprobada no ano 2018, incorporou como nova actuación a terceira fase de ampliación do parque empresarial de Palas de Rei (código 27040013). A dita modificación foi obxecto de avaliación ambiental estratéxica simplificada, emitíndose o informe ambiental estratéxico o 23.08.2017.
2. O Concello Palas de Rei dispón dunhas Normas subsidiarias de planeamento municipal aprobadas o 30.11.1994 (NSP). Estas Normas foron obxecto dunha modificación puntual, aprobada o 21.09.2000, que afecta ao ámbito do parque empresarial.
3. O 05.05.2021 recibíuse na Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático un escrito do Instituto Galego de Vivenda e Solo no que solicitaba iniciar o procedemento de avaliación ambiental estratéxica simplificada do "Proxecto de interese autonómico para ampliación do parque empresarial de Palas de Rei – fase 3" (en diante PIA). Achegaba un documento ambiental estratéxico e un borrador da proposta.
4. O 11.05.2021 este órgano ambiental iniciou un período de consulta pública dos documentos recibidos a través do portal web e consultou ás administracións públicas afectadas, ás persoas interesadas e ao público en xeral para que, no prazo de 30 días hábiles, formularan as observacións e suxestións que considerasen oportunas.

CONSIDERACIÓNS LEGAIS

1. A Lei 1/2021, do 8 de xaneiro, de ordenación do territorio de Galicia (LOT), integra no procedemento de aprobación dos instrumentos de ordenación do territorio o proceso de avaliación ambiental estratéxica previsto na Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental.
2. O artigo 22.2.b) da LOT recolle que, con carácter xeral, deben someterse ao procedemento simplificado de avaliación ambiental estratéxica os proxectos de interese autonómico.
3. A LOT establece tamén no artigo 55.2 que antes de emitir o informe ambiental estratéxico o órgano ambiental consultará as administracións públicas afectadas e ás persoas interesadas; que deberán pronunciarse nun prazo máximo de trinta días hábiles (artigo 35.3 da Lei 9/2021, do 25 de febreiro, de simplificación administrativa e de apoio á reactivación económica de Galicia). No entanto, este órgano ambiental decidiu estender as consultas ao público en xeral co obxecto de favorecer a transparencia na tramitación e a participación cidadá.

A Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático ten atribuídas as funcións en materia de avaliación dos efectos de determinados plans e programas no ambiente (Decreto 42/2019, do 28 de marzo, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda).

CONSIDERACIÓNS TÉCNICAS

1. Consideracións previas sobre a tramitación ambiental

A modificación núm.1 do PSOAEG someteuse ao procedemento simplificado de avaliación ambiental estratéxica, resolvendo este órgano ambiental no informe ambiental estratéxico emitido o 17.08.2017 (DOG do 06.09.2017) non ser necesario sometela ao procedemento ordinario. En concreto con respecto ao ámbito da ampliación do parque empresarial de Palas de Rei-fase III indicouse no dito informe ambiental que “non alberga valores ambientais destacables e entre as medidas propostas para reducir os efectos sobre o medio propoñe condicionar a ordenación detallada do ámbito para minimizar a afección ao Camiño de Santiago, por todo elo non se agardan efectos ambientais significativos”.

Malia o anterior, na proposta finalmente aprobada de modificación do PSOAEG dispúxose que “Por non someterse a Modificación puntual a AAE ordinaria, o plan que desenvolva esta área deberá someterse ao procedemento ordinario de avaliación ambiental estratéxica”, sen fundamento xurídico nin técnico.

Non obstante, coa aprobación da Lei 1/2021, do 8 de xaneiro, de ordenación do territorio de Galicia (LOT) estableceuse un novo marco normativo para a tramitación dos procedementos de aprobación de instrumentos de ordenación do territorio, e dos proxectos de interese autonómico en particular. A LOT sinala no seu artigo 22.2 que serán obxecto de avaliación ambiental estratéxica simplificada os proxectos de interese autonómico, coas excepcións recollidas no número 1 do mesmo artigo (os proxectos de interese autonómico deberán someterse ao procedemento ordinario cando establezan o marco para a futura autorización de proxectos legalmente sometidos a avaliación de impacto ambiental ou requiran unha avaliación por afectaren de forma apreciable a espazos da Rede Natura 2000). O disposto na LOT prevalece sobre os preceptos normativos de igual ou inferior rango que se opoñan ao disposto nela (disposición derogatoria única).

Todo o anterior considérase xustificación suficiente para iniciar a tramitación do “Proxecto de interese autonómico para ampliación do parque empresarial de Palas de Rei – fase 3” polo procedemento simplificado de avaliación ambiental estratéxica.

2. Ámbito de actuación e principais características ambientais

Ámbito de actuación: terreos correspondentes á III fase de ampliación do parque empresarial de Palas de Rei (Fase III), actuación delimitada no Plan sectorial de ordenación de áreas empresariais de Galicia (PSOAEG). No PIA redelimitábase o ámbito recollido no PSOAEG (42.280,56 m²) de xeito que pasa a ter 39.926,57 m², afectando a 10.072,87 m² (o 23,82% da superficie inicial, inferior ao límite do 30% que o propio plan sectorial establece no artigo 5 para ampliacións de parques empresariais existentes).

A área empresarial existente localízase sobre a estrada N-547, uns 600 metros ao oeste da vila de Palas de Rei e a 3 km do acceso á autovía AG-52 Lugo-Santiago (no oeste). A terceira fase de ampliación é lindeira co polígono existente.

Características ambientais da área probablemente afectada:

A terceira fase de ampliación do parque empresarial de Palas de Rei emprázase sobre terreos rústicos pegados a áreas urbanas (residencial ao norte e industrial ao oeste).

A zona presenta unha lixeira pendente en dirección sur e os terreos están ocupados na súa maior parte por praderías separadas por sebes vexetais de especies arbóreas autóctonas.

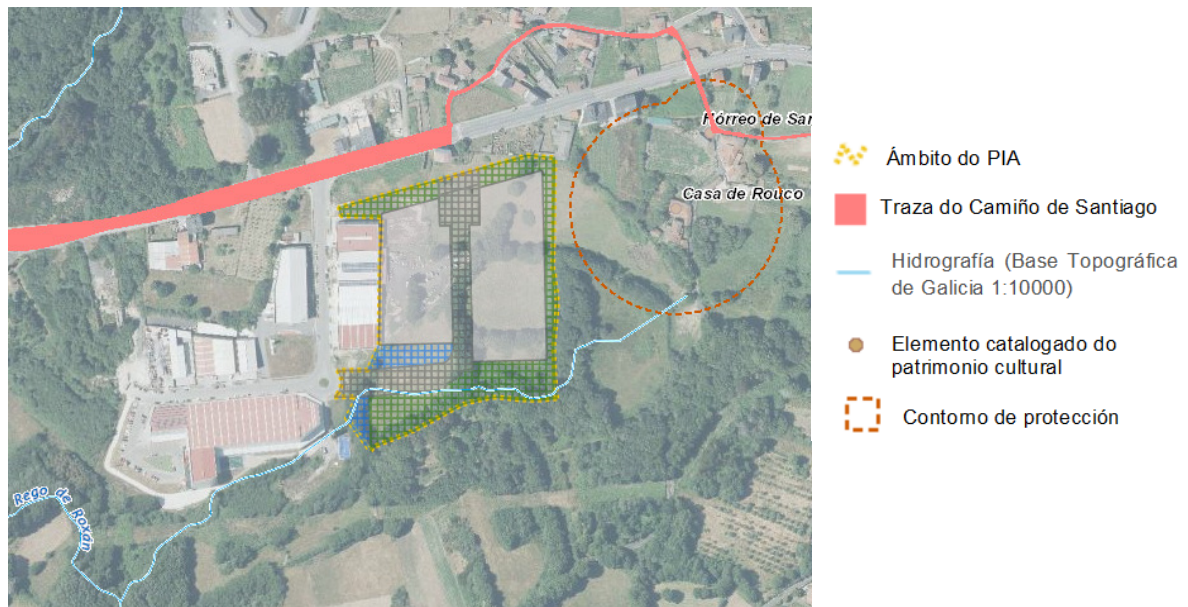

Ao sur do ámbito de actuación discorre un rego innominado que desemboca no rego de Toxán (pertence á cunca do Río Ulla), identificado na cartografía de Augas de Galicia co código 983640007493. Na actualidade a súa canle non discorre pola zona topograficamente máis baixa - percorrido reflectido na cartografía de Augas de Galicia- senón canalizado polo lindeiro sur do ámbito.

Asociada á traza deste curso fluvial existe vexetación de ribeira (principalmente ameneiros e carballos) con valor natural e paisaxístico.

A traza do Camiño de Santiago, Camiño Francés, transcorre pola estrada N-547 e camiños situados nas súas inmediacións, de xeito que o ámbito do PIA atópase dentro do seu territorio histórico. Dentro do ámbito de actuación non se identificou ningún elemento do patrimonio cultural merecente de protección. Na súa contorna próxima localízase un elemento catalogado (Casa de Rouco), mais o ámbito do plan non está afectado polo respectivo contorno de protección.

Os terreos do ámbito non forman parte de ningún espazo natural protexido da Rede Natura 2000 nin doutros espazos con valores naturais destacados.

3. Características do plan

Obxecto: redelimitar e establecer a ordenación detallada da fase III de ampliación do parque empresarial de Palas de Rei, co fin de regular a súa urbanización e edificación.

Proposta: no documento ambiental valóranse tres alternativas de ordenación, entre as que se considera a alternativa cero ou de non actuación. As alternativas 1 e 2 propoñen en ambos casos unha vía central con parcelas industriais a ambos lados, dúas parcelas de equipamentos e unha zona verde perimetral. Segundo se expón na documentación, a alternativa 2 (a seleccionada) elíxese por ser a que *mellor se adapta ás condicións topográficas e ambientais, así como ás infraestruturas e implantacións industriais contiguas existentes.*

Na modificación do PSOAEG establécese que *o acceso da fase III non poderá realizarse directamente desde a estrada N-547, debendo conectarse co sistema viario interior das fases I e II do parque empresarial e acceder directamente á estrada N-547 a través do acceso existente.* Conforme con esta determinación, para dar acceso á fase III propónse unha vía en forma de L que comeza na rotonda existente na fase I e que remata nun “fondo de saco”.

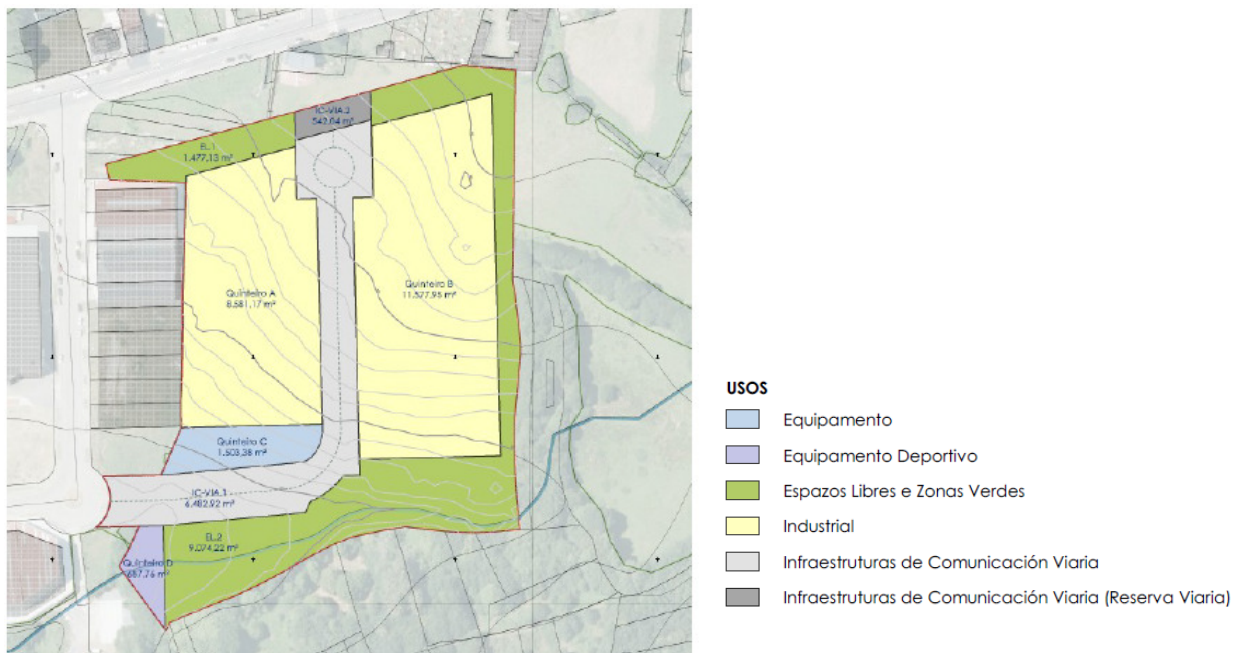

As zonas verdes conforman un cinto verde perimetral para amortecer o impacto visual cara o Camiño de Santiago Francés -no norte- e cara o solo rústico -leste e sur-, e integrar o regato existente e a vexetación de ribeira asociada. Na ordenanza de zonas verdes (ZV) está previsto realizar novas plantacións con especies vexetais autóctonas, sempre que as condicións o permitan, e conservar a maior parte posible das masas arbóreas de interese existentes.

Para evitar os problemas de asolagamento que derivan dun tramo do regato que na actualidade está interrompido, proxéctase recuperar a súa traza natural e proceder á naturalización da canle (executarase unha gabia de 4-5 metros de ancho e 1 metro de profundidade; os bordos resolveríanse mediante un suave noiro natural revexetado para evitar arrastres, dar acubillo á fauna e deixar o trazado da canle da maneira máis natural posible). O borrador contén un estudo hidrolóxico no que se verifica que a nova canalización proxectada polo percorrido natural (zona máis baixa) é suficiente para non rexistrar desbordamento nun período de retorno de 500 anos.

O borrador incorpora tamén unha memoria técnica da prospección arqueolóxica intensiva realizada no ano 2020, na que se non se identificou no ámbito de actuación ningún elemento a protexer.

Prevese conectar as redes de abastecemento de auga e de saneamento proxectadas coas redes existentes na fase I xa desenvolvida. As augas residuais derivaranse á estación depuradora (EDAR) situada a menos de 1 km na marxe do rego de Roxán.

4. Período de consultas previas

Realizáronse as seguintes consultas previas á elaboración deste informe ambiental estratéxico:

	Resposta	Sen resposta
Dirección Xeral de Ordenación do Territorio e Urbanismo	x	
Instituto de Estudos do Territorio	x	
Augas de Galicia		x
Dirección Xeral de Patrimonio Cultural	x	

Asemade, o borrador do plan mais o documento ambiental estratéxico estiveron publicados no portal web desta Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda para que o público en xeral puidese consultalos e facer observacións/suxestións de contido ambiental. Non se recibiu ningún comentario.

O promotor deberá considerar na elaboración do PIA as observacións e suxestións manifestadas no dito período de consultas previas, e para elo achéganse os textos íntegros recibidos. En todo caso, resúmense a continuación as principais cuestións ambientais formuladas:

Dirección Xeral de Ordenación do Territorio e Urbanismo

O borrador do proxecto de interese autonómico agora achegado constitúe o instrumento de desenvolvemento previsto na modificación puntual núm.1 do PSOAEG para proxectar a ordenación pomenorizada do ámbito acorde ás súas determinacións. O ámbito delimitado no PIA axusta nun 23,82 % o aprobado no Plan sectorial (42.280,56 m2).

Aos terreos do ámbito clasificados como solo non urbanizable polas Normas subsidiarias de planeamento municipal vixentes cómpre aplicarles o réxime do solo rústico da LSG, en base ao disposto na súa disposición transitoria primeira. Concretamente, dadas as afeccións territoriais que constan na cartografía do Plan Básico Autonómico, resulta de aplicación o réxime do solo rústico de especial protección de infraestruturas (zona de servidume da estrada N-547), de augas (zona de policía do roxo Roxán) e patrimonial (territorio histórico do Camiño de Santiago Francés).

Polo tanto, acorde ao artigo 44.1.da Lei 1/2021, do 8 de xaneiro, de ordenación do territorio de Galicia (LOT), o apartado da memoria relativo á incidencia no planeamento municipal vixente incluírá o sinalado neste informe respecto da clasificación do planeamento vixente e o réxime do solo transitorio derivado da LOT. Asemade, indicará as determinacións do dito planeamento que resultarán modificadas conxuntamente coa aprobación do proxecto de interese autonómico (ámbito, clasificación, cualificación, xestión, ordenación).

Segundo as determinacións excluíntes 1.4 e 10.1.18 das Directrices de ordenación do territorio (DOT), o PIA deberá incluír unha xustificación da integración coas súas determinacións que resulten de aplicación e unha análise de compatibilidade estratéxica (ACE).

Resulta preciso recoller nos planos de ordenación as liñas de protección da estrada N-547, co obxecto de verificar que non prevén construcións entre a estrada e a liña límite da edificación.

Posto que o acceso ao ámbito non pode realizarse directamente desde a estrada N-547 e debe conectarse co sistema viario interior das fases anteriores do parque empresarial, enténdese como o mais idóneo que os terreos da reserva viaria IC-VIA.2 pasen a integrarse no espazo libre EL.1 para completar o cinto verde de amortecemento cara ao Camiño de Santiago Francés.

Aínda que nas táboas da páxina 74 do borrador non se atribúe edificabilidade á parcela destinada a equipamento público no quintero D, o certo é que a ordenanza de equipamentos na que se insire contempla unhas posibilidades edificatorias (ocupación do 70% en B+1) que semellan incompatibles coa preservación do cauce fluvial e a vexetación autóctona existentes, o que cómpre aclarar. En todo caso, tendo en conta que xa se reserva outra parcela con destino dotacional e que non existe un parámetro mínimo que cumprir nos solos de uso industrial, resulta mais racional, dende o punto de vista da ordenación urbanística e do territorio, que este ámbito se integre tamén na zona verde contigua (E.L. 2) favorecendo a conectividade ecolóxica do curso de auga. Por outra parte, lémbrese que, acorde aos artigos 2 e 9.2 da LOT, o proxecto de interese autonómico ten a obriga de identificar e caracterizar este curso de auga e os seus terreos e vexetación de ribeira como elementos da infraestrutura verde de escala local para a conectividade e restauración ecolóxicas.

Lembra que segundo o artigo 74 do Regulamento da Lei do solo de Galicia, relativo á características do viario dos novos desenvolvementos, o PIA debe incorporar un caril-bici no seu vial principal.

Acorde á disposición adicional sexta da LOT “empregaranse nos instrumentos de ordenación do territorio os criterios contidos nas Normas técnicas de planeamento urbanístico de Galicia, aprobadas pola persoa titular da consellaría competente en materia de urbanismo.”

Conforme co disposto no artigo 46.3 da LOT, deberase obter o informe favorable dos órganos competentes no territorio histórico e á área de amortecemento do Camiño de Santiago Francés; na zona de afección da estrada estatal N-547; no dominio público e nas zonas de servidume e policía do rego Roxón; e na concesión mineira “LU/B/02008_NAI DE DEUS_Balneario do Río Pambre_Sección B_auga mineiro medicinal”.

Instituto de Estudos do Territorio

Os efectos paisaxísticos do proxecto poderán verse mitigados pola presenza da área industrial existente e coas medidas preventivas e de integración previstas, así como coas recomendadas neste informe.

O proxecto deberá conter un estudo da paisaxe (artigo 35 do Regulamento da Lei 7/2008), proporcionado e específico ao lugar e ás funcións do plan (directriz de paisaxe DX.03), e un estudo detallado da incidencia visual da proposta sobre o Camiño de Santiago e sobre o núcleo urbano.

A ordenación deberá ter en conta o resultado destes estudos da paisaxe e adecuarse ás Directrices de paisaxe, en particular as recollidas no apartado DX.10 e a directriz DX.18. En particular, no caso do pavimento do aparcadoiro e da zona deportiva situada no espazo de cesión, dado que linda coa zona de ribeira, recoméndase optar polo emprego de materiais non selantes e integrados na contorna, como o xabre ou a saburra.

Dirección Xeral de Patrimonio Cultural

Valora positivamente a redelimitación do ámbito en canto que a área industrial se afasta do Camiño e a barreira visual entre o Camiño e o ámbito. Non obstante, traslada as seguintes observacións:

- A normativa incluírá o réxime de autorizacións e criterios de intervención e os usos e actividades prohibidas nos Camiños de Santiago. Recoméndase facer referencia aos criterios da *Guía de boas prácticas para as actuacións nos Camiños de Santiago*.
- A cartografía incluírá a delimitación da traza, do territorio histórico e da zona de amortecemento do Camiño de Santiago, Camiño Francés.
- Suxire manter a continuidade da franxa arborada entre a fase III e o Camiño de Santiago, Camiño Francés, que no tramo final do vial queda á vista.

Lembra que unha vez aprobado inicialmente o proxecto, deberase solicitar o informe vinculante desta Consellería previsto no artigo 34 da Lei de Patrimonio Cultural, para o que deberá achegar o documento debidamente dilixenciado.

5. Efectos ambientais previsibles. Análise segundo os criterios do anexo V da Lei 21/2013

Con este proxecto de interese autonómico preténdese redelimitar e establecer a ordenación detallada da 3ª fase de ampliación do parque empresarial de Palas de Rei, en desenvolvemento do previsto no Plan sectorial de ordenación de áreas empresariais vixente.

O Plan sectorial é un instrumento de ordenación territorial xerarquicamente superior, e nel xustifícase a proposta de ampliación deste parque empresarial pola inexistencia de solo empresarial dispoñible e a necesidade de cubrir a demanda existente no concello.

O PIA non inflúe noutros plans ou programas de carácter ambiental, se ben deberá incorporar xustificación da súa coherencia e conformidade coas determinacións e criterios establecidos polas DOT e unha análise de compatibilidade estratéxica (determinacións 1.4 e 10.1.18). Tampouco establece un marco para a futura autorización de proxectos, máis alá dos necesarios para realizar as obras e implantar os usos autorizados.

Na ordenación detallada proposta no borrador valórase positivamente a localización do sistema de espazos libre e zonas verdes no perímetro do ámbito para tratar de amortecer o impacto visual cara o Camiño de Santiago Francés e cara a contorna rústica, conservando a vexetación de interese existente e realizando novas plantacións con especies autóctonas. Non obstante, con este mesmo obxectivo enténdese como o mais idóneo que os terreos da reserva viaria IC-VIA.2 pasen tamén a integrarse no espazo libre EL.1.

Cómpre incorporar un caril-bici no viario principal do ámbito (artigo 74 do Regulamento que desenvolve a Lei do solo de Galicia).

Aínda que nas táboas da páxina 74 do borrador non se atribúe aproveitamento á parcela destinada a equipamento deportivo (EQ2) no quinteiro D, o certo é que a ordenanza dotacional na que se insire contempla unhas posibilidades edificatorias (ocupación do 70% en edificación con altura máxima B+1) incompatibles coa preservación da canle fluvial -que se prevé restituír- e a vexetación autóctona asociada, o que cómpre aclarar. En todo caso, tendo en conta que xa se reserva outra parcela con destino dotacional e que non existe un parámetro mínimo que cumprir nos solos de uso industrial, dende o punto de vista ambiental resulta máis razoable que este ámbito se integre na zona verde contigua (E.L.2) para favorecer a conectividade ecolóxica do curso fluvial.

Proxéctase resolver o abastecemento mais o saneamento da fase III de ampliación mediante conexión coas redes existentes no parque empresarial existente. O anexo I do borrador inclúe un informe emitido o 21.12.2020 pola empresa xestora dos servizos de abastecemento e saneamento no que informa de que as infraestruturas actuais son suficientes para atender as necesidades do desenvolvemento proposto.

En conclusión, os efectos ambientais que se agardan non se consideran significativos, aínda que para favorecer a integración ambiental da proposta deberá atenderse ás determinacións que se concretan de seguido.

PROPOSTA

Tendo en conta o resultado das consultas realizadas e de conformidade cos criterios do anexo V da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental, propoño non someter ao procedemento de avaliación ambiental estratéxica ordinaria a “Proxecto de interese autonómico para ampliación do parque empresarial de Palas de Rei – fase 3”, no concello de Palas de Rei. No entanto, para favorecer a sustentabilidade ambiental da proposta, establécense as seguintes **determinacións**:

- O planeamento deberá conter o estudo de paisaxe que esixe o Regulamento da Lei 7/2008 de protección da paisaxe de Galicia (artigo 35), que será proporcionado e específico ao lugar e ás funcións do planeamento (directriz de paisaxe DX.03), no que se incluírá un estudo detallado da incidencia visual da proposta sobre o núcleo urbano e o Camiño Francés do Camiño de Santiago. A ordenación proposta deberá ter en conta o resultado destes estudos e adecuarse ás Directrices de paisaxe, en particular as recollidas no apartado DX.10 e a directriz DX.18.
- Co obxecto de dar continuidade á zona verde proxectada para amortecer o impacto visual cara ao Camiño de Santiago Francés, suxírese que os terreos da reserva viaria IC-VIA.2 pasen a formar parte do espazo libre EL.1.
- Para favorecer a conectividade ecolóxica do curso fluvial e a conservación da vexetación autóctona asociada, valorarase integrar no sistema de zonas verdes a parcela de equipamento EQ2 (quinteiro D).

- Na execución da gabiá para devolver o regato ao seu trazado natural respectarase a continuidade lonxitudinal do territorio fluvial, a funcionalidade da zona de inundación e o caudal sólido da canle, así como os procesos e a morfoloxía asociados á ribeira fluvial. A revexetación do corredor fluvial procederá fundamentalmente da colonización natural a partir dos hábitats da contorna. Só de ser necesario aplicaranse técnicas de bioenxeñería para recuperar a vexetación, que en todo caso procederá de variedades autóctonas locais, evitándose os marcos de plantación regulares.

Santiago de Compostela, na data da sinatura dixital

María Carmen Paz Cornes
Xefa do Servizo de Avaliación Ambiental e Plans e Programas

Juan Manuel Camiño Soto
Subdirector xeral de Avaliación Ambiental

Considerando a proposta anterior, RESOLVO:

Non someter ao procedemento de avaliación ambiental estratéxica ordinaria o “Proxecto de interese autonómico para ampliación do parque empresarial de Palas de Rei – fase 3”, no concello de Palas de Rei, xa que non se prevén efectos ambientais significativos. Non obstante, para favorecer a integración ambiental da proposta adoptaranse determinacións que se indican na proposta transcrita.

Esta resolución farase pública no *Diario Oficial de Galicia* e no portal web da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda (<https://cmatv.xunta.gal/busca-por-palabra-clave>), e remitirase ao promotor xunto con copia dos escritos recibidos na fase de consultas previas.

Segundo o disposto no artigo 35.2.c da Lei 9/2021, do 25 de febreiro, de simplificación administrativa e de apoio á reactivación económica de Galicia, o informe ambiental estratéxico perderá a súa vixencia e cesará na produción dos seus efectos se non se aproba o planeamento no prazo máximo de seis anos dende a súa publicación no *Diario Oficial de Galicia*. En todo caso, o órgano ambiental poderá acordar unha prórroga da vixencia do dito informe ambiental estratéxico por outro prazo máximo de dous anos, tras solicitude formulada polo promotor antes do transcurso do prazo sinalado de seis anos.

Contra esta resolución non procederá recurso algún, sen prexuízo dos que procedan en vía administrativa ou xudicial fronte ao acto, no seu caso, de aprobación do proxecto de interese autonómico (artigo 31.5 da Lei 21/2013 de avaliación ambiental).

Santiago de Compostela, na data da sinatura dixital

María Sagrario Pérez Castellanos
Directora xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático

